

UZASADNIENIE
do Zarządzenia Nr 19.2024
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 9 października 2024 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wilcza Góra”

W myśl art. 22 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478)*, dla rezerwatu przyrody, do czasu sporządzenia planu ochrony, sprawujący nadzór sporządza projekt zadań ochronnych, który opisuje istniejące zagrożenia oraz wskazuje sposoby ich eliminacji lub ograniczania.

Zgodnie z *Zarządzeniem Nr 21 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 11 października 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wilcza Góra” (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 11 października 2013 r.)* rezerwat przyrody „Wilcza Góra” obejmuje fragment góry bazaltowej o powierzchni 1,6267 ha.

Celem ochrony przyrody przedmiotowego rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktyczny odsłonięcia bazaltu ze specyficznymi formami słupów, stanowiącymi ciekawy obiekt naukowy, jedyny tego rodzaju w Polsce.

Przedmiotowy rezerwat przyrody nie posiada obecnie planu ochrony, ani też aktualnych zadań ochronnych (*Zarządzenie nr 14.2019 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wilcza Góra” umożliwiające działania w zakresie wycinki zadrzewień i krzewów, wygasło w dniu 28 maja 2024 r.*).

Działania związane z usunięciem podrostu drzew i krzewów w obrębie rezerwatu zostały przeprowadzone w 2023 r., jednakże tutaj organ dostrzega potrzebę, aby zadania ochronne były kontynuowane - w rezerwacie nadal zachodzą niekorzystne zmiany polegające na zarastaniu terenu rezerwatu na skutek sukcesji drzew i krzewów, które nasilą się w sytuacji gdy zabiegi ochrony czynnej nie będą regularnie wykonywane.

Zidentyfikowane istniejące zagrożenia wewnętrzne zaobserwowane w granicach rezerwatu związane są z sukcesją naturalną, która wpływa negatywnie na cel ochrony przyrody tego obszaru, bowiem korzenie roślin wnikają w spękania i szczeliny powodując wietrzenie biogeniczne, co przyczynia się do niestabilności struktury bazaltowej stoku i niszczenia charakterystycznych form zastygłej lawy. W obrębie powierzchni łąkowej u podstawy Wilczej Góry w rezerwacie również obserwowane jest zjawisko sukcesji drzew i krzewów, co skutkować może zarastaniem podstawy Wilczej Góry. Dodatkowo ww. roślinność ogranicza walory naukowe i dydaktyczne rezerwatu.

W związku z powyższym, aby utrzymać cel ochrony rezerwatu, tut. organ - poprzez wznowienie zadań ochronnych - umożliwił realizację (przez pięć kolejnych lat), działań polegających na usunięciu podrostu drzew i krzewów na stoku Wilczej Góry (w tym na wychodniach bazaltu), na jej szczycie (w pasie do 4 m od jej krawędzi w głąb) i u podstawy. Dodatkowo wskazano na konieczność wykaszania powierzchni łąkowej u podstawy Wilczej Góry, w obrębie której również obserwuje się niekorzystne oddziaływanie sukcesji podrostu drzew i krzewów.

Wskazany w załączniku do zarządzenia termin wycinki przypadający poza okresem lęgowym ptaków, tj. od dnia 15 sierpnia do dnia 15 marca, zminimalizuje ewentualny wpływ działań na występującą w rezerwacie ornitofaunę.

W trakcie prowadzenia wycinki na stoku i na szczycie Wilczej Góry dopuszcza się wykorzystanie technik alpinistycznych, co winno zabezpieczyć strukturę bazaltową przed jej naruszeniem lub zniszczeniem (przemawiają za tym również względy bezpieczeństwa osób wykonujących prace).

W celu zwiększenia skuteczności zabiegu w zadaniach ochronnych wskazano, iż możliwe jest połączenie wycinki podrostu drzew i krzewów z zastosowaniem herbicydu o działaniu układowym (smarowanie środkiem karp po ścince). Jednakże powyższy sposób obwarowano warunkami: herbicyd musi być dopuszczony do stosowania na terenie rezerwatów przyrody - zgodnie z etykietą produktu dopuszczonego do obrotu i stosowania zezwoleniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - a ponadto rodzaj tego środka należy ustalić z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Wprawdzie pozostawienie biomasy po wycince na terenie rezerwatu nie wpłynęłoby negatywnie na jego cel ochrony, tj. na odsłonięcia bazaltowe, jednakże nie jest to pożądane ze względów estetycznych - rezerwat pełni funkcję dydaktyczną i naukową (w jego granicach często odbywają się zajęcia ze studentami).

Wznowienie zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wilcza Góra” umożliwi realizację działań, które winny wpłynąć pozytywnie na zachowanie celu ochrony przyrody przedmiotowego obszaru, a w ślad za tym na utrzymanie walorów geologicznych i dydaktycznych rezerwatu.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska we Wrocławiu
p.o. Regionalny Konserwator Przyrody
we Wrocławiu

Katarzyna Łapińska

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*